

8

23-2-70

Κλ 4 ε 75

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. Ερ. I, 8/1970

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

13-22 Ιανουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *κ.υ.ε.λ.μ.*
 (παλαιότερον ὄνομα : *.....*), Ἐπαρχίας *Ζ.ἀ.ν.δ.μ.*,
 Νομοῦ *Ζ.ἀ.ν.δ.μ.*
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος
Πέτρος Κούφρης ἐπάγγελμα *Διδάσκων*
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *κ.υ.ε.λ.μ. Ζ.ἀ.ν.δ.μ.*
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. *6. μὲν.ε.ε.*
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
 α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Γρηγόριος Βορδούχου*
τοῦ Χαράλαμπος
 ἡλικία *58* γραμματικαὶ γνώσεις *ε.τ. δημοτικῶν*
 τόπος καταγωγῆς *Χανς. Δράκη*
Ἰβρασα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκὴν ποιμνίων ; *Κυρίως αἱ ὄρειναι... ἀραμπί. γ. α. ν. ο.*
δ. ι. α. βοσκῶν ποιμνίων.
- Ἐπίτηχοι αὗται χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; *ὀλιγοὶ χωρίζονται*
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
ε.η. χωρικοὶ. καὶ ε.η. κ.α. κ.α. μοναστήρια κ.ε.ε. κοινότητες.
 - 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διαμεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του ; *ἔ.η. ἀριστοὶ... ἀν. κ.ε. β.η. κ.ου. Ναι. τερα. μετὰ δ.ε.*
τὰ δ. ἀν. κ.ε.α. τ.ου. δι. μοιρ. ἀ. γ. τε. ἀναλόγ. κ.ε.

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφότερας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; *Μερίμαι ασχολῶντο μόνον, μὴ γεωρ χωρὶς αὐτοῖς πλείστοι (β.μ.ω). ασχολῶντο μὴ ἀμφότερα)...*

2) Οί τεχνίται (δηλ. οί βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; ... *Ο.Χ.Ι.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ;

Τσιφλικιῶν καὶ δὲ ὑπὸ β.μ.ω... ἐργάζοντο μοναδικῶν μονῶν ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειαν καὶ ἐπὶ πληρωμῆς.....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημακατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

ἐκαλοῦντο δούλοι... ἔθελαν... πτωχοί.....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα);... *Χρήματα.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί ἐργάζαι ; ἐποχικῶς, ἀλλ. διὰ τὸ θέλημα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καί γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθοῦ εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ἐχρησιμοποιοῦντο ἐργάζοντο ἐποχικῶς ἢ ἀπὸ θέματος χωρὶς αὐτῶν ἢ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν... ἐλάμβαναν... χρήματα.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δούλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Ἐχρησιμοποιοῦντο οὗτοι ἐπὶ τῶν πλοσιῶν χωρὶς αὐτῶν... ἀπὸ τῶν πλοσιῶν χωρὶς αὐτῶν... ἀπὸ τῶν πλοσιῶν χωρὶς αὐτῶν...*

6) α) Οί νέοι καί αἱ νέαι τοῦ τόπου τοῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀμέλειαν ἐργασίας ; ... *εἰς τὸν... τσιφλικιῶν (χωρὶς αὐτῶν) τῶν... χειρωνακῶν χωρὶς αὐτῶν.....*

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται... *Ν.Α.Ι.* .. ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμπόροι) κλπ. ; *Μόνον μὴ μάλιστα... ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς.....*

δ'. 1) Πώς ελιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μέ καυσίν: α) τῆς καλαμῆς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργωματος;

Ἐλιπαίνοντο: α) με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.)
 β) με καλαμῆς προσρχάφισιν. χωράφια δὲ α. ἔβλα
 ἔχοντο. Χλωρολίπασιν. εἰς: εἰς γ. καὶ δ. ὄργωναν
 ὡς ἐκ χωράφια πὺν ἔχον. χλόη, τριφύλλι, λαθουρι. κλπ...

2) Πότε ἐγένε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; . Δ.ε.π. ἐγένε χρῆσις. μέχρι το. 1929.....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; . Α.π.ο. το. 1910. Σχεδιασμοὶ εἶναι το. σιδηροῦν ἄροτρα.....

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἢ προμήθεια αὐτοῦ; Ἐχρησιμοποιεῖτο το. μονόφτερο ἐχρησιμοποιεῖτο ἐν ἐκφρᾷ κτήματι καὶ κτήματι γκ. διβόλ. σ. Η. κ. Η. προμήθεια ἐγένετο ἀπὸ τὸν θόλον (α.φ. Γ. φ. β. κ. η.)

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

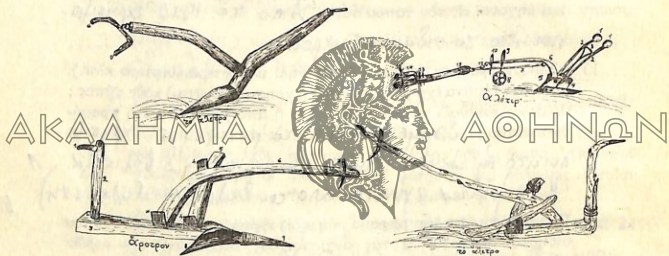
- 1..... 4..... 7..... 10.....
- 2..... 5..... 8.....
- 3..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτὲρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) . Δέν. ὑ. λήρησας.....
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ Δέν. ὑ. λήρησας.....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... Δέν. ὑψηλῆς
 5) Μηχανή ἀλωνισμού Δέν. ὑψηλῆς

- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον Εἰδ. μετέωρο. (ἀνθρωποι... πάλαι ἡγήσαν. εὐκτε. ἡφιστοῖ. ἔργο. ἀπό τῆς ἀλλοίας.) Εἰκονῶν τὰ ξύλινα ἄροτρα ἀπό ζύστα. πάλαινοβανθῶνοι καὶ ἀπό τοῦ δ. ἀσοῦ.
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον(¹) καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. χεῖρολκβή	6. ...	ὄκι	11. ...
2. ...	7. ...	καυρά	12. ...
3. ...	8. ...	φτερό	13. ...
4. ...	9. ...	κί	14. ...
5. ...	10. ...	βράχαι	15. ...

(¹) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άριθμησιν).

- 4) Τό ύνι. Τό ύνι τοῦ ξυλίνου άρότρου ήτο (ή είναι) μιᾶς μορφῆς διά τήν άροτρίασιν όλων τῶν ειδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χλωματερῶν (λιβάδια, κήποι) καί τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφήσατε ή φωτογραφήσατε τό έν χρήσει ύνι (ή τά έν χρήσει, εάν είναι διαφόρων τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν εκάστου.

Ἦ.ο. ὑ.ν.ι. ἤτο. μιᾶς. μορφῆς. γιὰ. ὅλ.α. τ.ε.λ. εἰδ.μ. τ.ε.ῶν. χωραφιῶν.....

- 5) Ποιον τό σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου; ..εξα. σχῆμα..

σπαθίου.....

- 6) Ἦτο (ή είναι) κατασκευασμένη εκ ξύλου ή σιδήρου; ..

Ἦτο. κατασκευασμένη. ἀνέκαθεν. ἐκ. ξύλου. ἢ. σιδήρου.....

- 7) Ἔργαλεῖα διά τήν κατασκευήν καί επιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

αρίδα, πριόνι, τριπλιχρι, σκεπάρνι.....

πριόνι

αρίδα

ρινι ή ξυλοφάι (άρναρι)

- 8) α) Διά τόν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *βοεῖ, ἵπποι, ὄνοι, βοῦβαλο...*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διά τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *... Πάντοτε. Ἐχρησιμοποιοῦντο δύο ζῶα.*
- 9) Διά τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *... Ἦταν. Ὁ πωδύροτι ἀναγκάσιμος.*

Ἔργος ἀπὸ αἰθερίου ἀλιέτρι καὶ θαλάσσιου καρο...

Σεῦλα

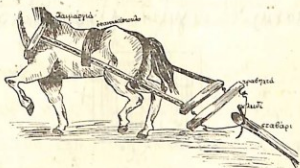
Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *Εἶναι ἀκριβῆ ἰδία μετὰ τὴν ἀνωτέρω φωτογραφία.*
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγόν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδέεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *ἰχθυαί. Σιδηροκρίκος.*
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; *ὅταν ἔχῃ κτλ.*
Πῶς γίνεται ἡ ζεῦσις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, τήν ὅποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σημεριν) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *Συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας εἶναι ἡ ἀροτρίασις ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ ὅσοι εἶχαν καὶ δούλους ἀροτρίων. ἡ εὐχρηστικὴ εἶναι ἡ ἀροτρίασις μετὰ δούλων.*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

Ἐπισημάνετε

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

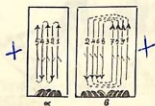
Μετὰ σχοινίον καὶ δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τοῦ ζῶου.

- 4) Σχεδιάσατε πώς γίνεται παλαιότερον (επίσης πώς γίνεται σήμερα) τὸ ὄργωμα. Ὄργωνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακίες) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

τὸ ὄργωμα ἐγίνετο κατ'εὐθείαν γραμμὴν ἢ τὸ...
 ὀκτώγωνο κλίμα (α).....

ἢ ὄργωνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Περιφερειακῶς τὸ ὄργωμα ἐγίνετο μόνον με σιδιροῦ ἄροτρον

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαοῦδας (δηλ. σπορᾶς ἢ σπορίδας, ντάμιες, σιασιές, μεσοφράδες κ.λ.π.); .. καὶ ἢ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα ἐγίνετο .. εἰς σπορίδας ..

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαοῖς (ἢ σποριά); με αὐλακίαν; ..
 .. ἐχωρίζετο με αὐλάκων ..

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηθῆται ἄροτρον; .. κυρίως εἰς εἰς Πλαγιᾶς, Β. οὐνιῆς, ὄ.η.δν. εἰς καὶ ἀδὸν κειθ. ἢ χρησιμοποιοῦνται .. ἄροτρον ..

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὄργωματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερα). Δηλ. ἡ διανοίξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.
 .. καὶ τὰ πρῶτα ... κατὰ πλάγιον, βαθιά ..

Εἰς ποῖα ὄργωματα (σπορᾶς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Στά. βερβόμικτα. β. γλυκίστα. χρῆσις β. δ. κ. α. κρημνισμῶν, ἐνω. ἐχ. τήν σπορᾶν. β. β. β. α.*

γ) Ἀροτριάσεις (ὄργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σπορᾶν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἐγένοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

β. γ. γίνονται. κρημνισμῶν. ἐνω. βερβόμικτα. κατὰ μήνα. β. δ. κ. α. κρημνισμῶν. δια. σ. πορᾶν. σ. ἐκρημνισμῶν. Δια. τήν σπορᾶν. κρημνισμῶν. β. δ. κ. α. κρημνισμῶν. β. δ. κ. α. κρημνισμῶν. β. δ. κ. α. κρημνισμῶν.

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαιτήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

β. γ. γίνονται. β. β. β. α. κρημνισμῶν. β. δ. κ. α. κρημνισμῶν. β. δ. κ. α. κρημνισμῶν.

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρο-νάπαισιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

β. γ. γίνονται. β. β. β. α. κρημνισμῶν. β. δ. κ. α. κρημνισμῶν. β. δ. κ. α. κρημνισμῶν.

4) Πόσα ὄργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν;

β. γ. γίνονται. β. β. β. α. κρημνισμῶν. β. δ. κ. α. κρημνισμῶν. β. δ. κ. α. κρημνισμῶν.

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορᾶν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

β. γ. γίνονται. β. β. β. α. κρημνισμῶν. β. δ. κ. α. κρημνισμῶν. β. δ. κ. α. κρημνισμῶν.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

Με' ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα
εἶχε τοποθετηθῆ ἐν τῷ ὑψοῦ τοῦ βαμνίου.

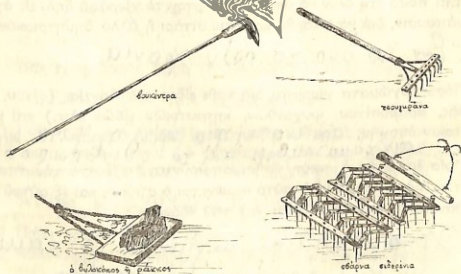
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .. Γίνεται συνήθως σβάρνισμα
(κρίως ἐν τῷ φουκαριῷ)

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Γίνεται με' κασμά

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσαπί κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Κασμάς, Διεύλια, Μπέλια (Βιοσχέρος), ... ὄλας χρωματι-
 ποιούνται διὰ σιμαφίν, αχρύν, κίπλου, κ. ἀμφοδιωτῆ
 κωρίης τὰ διμελίας χιτὰ τὰ ἀμφοδιία

- 6) Ποία πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανο
 καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

... Δέν ὑπάρχοσ ... τοιοῦτοι ... ματὰ τὸ ὄργανο ...

- 7) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
 ράν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
 εἶδους.

... κωρίης, πῶς ἰάδω ... ἐργασίαι ... ἡ σπορά
 κατὰ ... σείριον ... ἀμφοδιία ... ἡ σπορά
 ... ἐργασίαι ... καὶ βακάνισμα

- 8) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφάς τῶν
 ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

... κωρίης ... ἐκαλλιεργοῦντο
 κατὰ ... ἀμφοδιία καὶ ... πωχὰ ... ἐδάφει

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
 λων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ, πρασιές (βραγιές)
 καὶ ἄλλως.

... ἐφυτεύοντο ... κωρίης ... ἀμφοδιία ... ἀλλὰ ...
 κατὰ ... σείριον

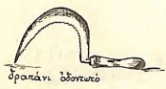
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
 (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

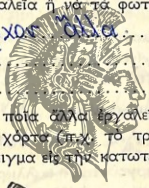
Μόνου με τὸ δρεπάνι. (ὡς πρὸς τὴν ἀκμή)

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

Δοτ. ὑποψυχόν. ἄλλα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα)

Με κόσσες ἢ κατωσίρω

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλεῖου ἢ τὸ ὀμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν)

.. σ. Η. λεπίς ἢ γ. τας ὀμαλὴ καὶ ἄνευ τῶν ὀδοντωτῶν

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

.. σ. Η. τὰ ζύλινα, ὀμαλὴ

5) Ποίος κατεσκεύαζεν αυτά τὰ θεριστικά εργαλεία; (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Ο ειδυμφορξο. τὰ χωριώ.*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Μετὰ τὴν χεῖρα εἰς τὸ κοπῆ. τῶν δημητριακῶν μόνον ὅταν ἦτο ἀδύνατον τὸ χεῖρα. (χωρὶς) τῶν ρεβιθιῶν τῆς ρόβης, τῆς φακῆς εἰς τὸν ἐπιζῶσις.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπιτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Περὶ τοῦ μία. παλαιὰ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἀλλὰ προσώπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτῶν τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *οἱ ἐπί τοῦ ἐδάφους. οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα. τὰ χερόβολα.*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζὶ, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Τὰ χερόβολα τοποθετοῦνται πολλὰ μαζὶ, ὅπου, ἡ φρίνα, χερίες, τὰ κ. ἀ. φρίνα, ὅπου. τὰ σταχυὰ εὐρίσκονται ὅλα πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκαλιές. ... *ἀγκυρίαι* ... *Σεφατα*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοί θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματῆαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

θερίζουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες
ἐπαγγελματῆαι θερισταί ἐξ ἄλλου τόπου
δὲν ἤρχοντο

2) Πῶς ἠμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκαπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνομαστολογίαν) ... *δ.ι. θρισταί, ἠμείβο-*

το με ἡμερομίσθιον, ἀλλὰ καὶ μετὰ ἀποκοπῆν
(κουκουράν) : Ἡ ἀμοιβὴ ἦταν πάντοτε ἐν χρ. πηλαί
καὶ τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο πάντα μετὰ παροχῆς
φαγητοῦ

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *Μαλιστα ἔφερον*

ἐν τῇ ἀριστερᾷ χεῖρᾳ πυλινὴν κοταβίδαν
δ' ἰσοδύναμ. ἐν γὰρ χεῖρᾳ πρὸς ἀριστερᾷ ἐν τῇ δεξιᾷ
καὶ εἰς τὴν μέσην ἀνεκράτουσαν τὰ κρόβαδα τὸν
ἀνομύζοντα παλαμφακίαν ἐν τῇ δεξιᾷ. ἔφερον
γωνάρια καὶ εὐάσιν.

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμὸς ;

Ἐδίδετο προσοχὴ πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος καὶ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμὸς (ἢ πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος καὶ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμὸς)

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

ἢ οὐκ ἔστιν

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶθιμον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ δεμάτιασμα ἐγίνετο σχεδὸν ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν

- 2) Πώς γίνεται το δεμάτιασμα ; Ποίος έδενε τούς στάχους και ποίος τούς μετέφερε και τούς παρέδιδεν ως χεριές, άγκαλιές ; Πώς έδένοντο· με κοινά σχοινία, με σχοινία κατεσκευασμένα από βελονοειδείς θάμνους, π.χ. βρούλα, σπάρτα κλπ. Κατά το δέσιμον τών δεματιών μήπως έχρησιμοποιείτο και εργαλείον τι ; Περιγράψατε λεπτομερώς την έργασίαν ταύτην μετά παραθέσεως σχετικών σχεδιασμάτων ή φωτογραφιών.

Έχω φαντασθή
 τούντο, οι χεριές, πολλές, μαζί, και κατά την έδενση
 κάποιο εργαλείο που είχε δούλο κ. μόνο. να δένει
 δεμάτια, πηνύσει πάνω από τήν θύρα του, και
 έδενε, έδενοντο με τό ίδιο τό σιτακρι,
 ζερτζωναν δύο χροιά (δέματα) τα έβρεχαν
 για να μαλακώσουν τα έδεναν με τα χέρια και
 έτσι έγινε το έδενση του με τό όσον έδεναν τα
 δεμάτια. έδενον εργαλείο κατά τό δέσιμον
 δε χρησιμοποιείτο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τά δεμάτια μετά τό δέσιμον αφήνοντο εις τήν ίδίαν θέσιν ή συνεκεντρώνοντο εις ώρισμένον μέρος του θερισμένου άγρου ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο εκεί και πώς έτοποθετούντο ;

Τα δεμάτια συγκεντρώνοντο έξ έρισμένων μέρων
 του άγρου, συνήθως συγκεντρώνοντο 13, 1, 2, 21
 και έτοποθετούντο έξ ύψων 1, 2 και
 3 και με τα στάχυα ηρώ τα μέτρα

ε. Συγκομιδή τών γεωμήλων.

- 1) Από πότε ήρχισεν ή καλλιέργεια τής πατάτας εις τόν τόπον σας ; Μεχρι τό 1922 δέν έγίνετο τοιαύτη καλλιέργεια

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρον κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν. *ε.η. ? ε.ζ. α.ω. γ. ? ἐγίνετο μ.ε. τ.α.η.α*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσημηθίζετο παλαιότερον ἡ διασπορὴ τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανὸν, πριφύλλι, βίκου); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *ἐγίνετο χ.φ.σ. μόνον. θ.ι.ου. ἢ σπορά ἐγίνετο κατὰ μόρσειν. μ.η.ν.α. ? ἐνώπτετο μ.ι.μ.ο.σ.α. συγκομίζοντο. ε.γ. ζ. η. ο. π. ε. (α.μα.η.θ) ? ο.π.ο.ν. ζ.η.κ.λ.ν.ο.π.ο. καὶ κατόρ.η.ν. ? ἐναπομνηστέτο.*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *κ.α.τὰ λ.ο.υ.ν.ι.α.ν. μ.η.ν.α. μ.ε.τ. κ.ο.σ.α.*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρασις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) . κατά τὴν ζήρανσιγ... οὐδὲν.....
 ἔρχαδὲν. ἔχρησιμολογητῶν, κατά τὸ... δεξιμόν
 κυ.....

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμὸν. Συνκεντρῶνόντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Συνκεντρῶνόντο... εἰς τὸ ἀλώνι... εἰς...
ὁμιλοῦντες μέχρι να... εἰς τὸ ἀλώνι...

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμὸν δεμάτια. Εἰς τινος τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς αὐτόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησως; Ο.Ι.Χ.Ε.Ε.

ἔμαλτετο ἀλώνια... τοποθετοῦντο... εἰς...
ὁμιλοῦντες... ἀλώνια... ἀλώνια... εἰς... εἰς...
κορυφῆς τὰ σάχρα... ἀπὸ τῆς γῆς...

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνεκάθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; Χ.Κ.Ε.Ε.Ε.

ἀλώνι... καὶ ὁ χωρισμὸς... ἀλώνι...
ἔχιντο... ὁμιλοῦντες... εἰς...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποῖαν θέσιν; κατασκευάζετο... ἔξω...

τοῦ χωρίου...

- 5) Το άλωνι ανήκει εις μίαν μόνον οικογένειαν ἢ εις περισσότερας ; ἐάν τοῦτο ἀνήκη εις πολλές οικογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

κάθε οἰκογένεια εἶχε τὸ δικό του ἄλωνι.

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἄλωνισμα καὶ πότε λήγει ; ἄρχεται.

ἐν τῷ 20^ῳ ἰουλίῳ καὶ λήγει τὴν δευτεμβρίου.

- 7) Εἶδη ἄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδιάγραμμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ἔγινε καὶ ἀπὸ κ. μα. ἐμ

τῶν χώρων, ἐποστρίψατο καὶ ἐκ σ. υ. κ. εἰς ἀ. ἐπαφίετο

μετὰ προχρημ. ἰδίως, καὶ ἀσφίτου. ὁδοστρωτῆρες διὰ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ άλωνι ἐκάστου ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἄλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μετὰ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μίγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων) ... καθαρισμὸς χώρων

ὁρίσθη, καὶ ἵστανται μετὰ τὴν ἐπιπροχρημ. ἰδίως.

(ὡς ἐν ἄλλο)

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἄλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν κ.κ. προετοιμασίαι

ἔσονται ἰδίως ἐπὶ τὸν 20^ῳ ἰουλίῳ. ὁ ἄλωνισμὸς

ἤρξε ἀποστῆναι ἐπομένῳ 21^ῳ ἰουλίῳ καὶ ἔσται ὡς ἐν 10

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εις τὸ άλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

... Δε. γ. ἔχρησ. ἰ. ἡ. ο. π. αἰ. τ. ο. ἄλ. ω. ν. ὀ. σ. τ. υ. λ. ο. ς

... ἔ. χ. ρ. μ. ε. ἰ. ἡ. ο. π. αἰ. τ. ο. ἄ. λ. ω. ν. ὀ. σ. τ. υ. λ. ο. ς

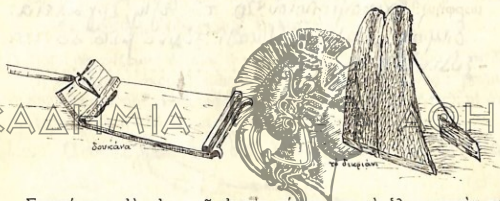
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς ταῦτα καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ. ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἐρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δέεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμὸν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες και σχετικές φωτογραφίας ή ιχνογραφήματα).....

γ) Ποῦ ἀντι τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδῶν σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνια, δικριάνη, βωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήσεις διαστάσεις. Ἄπο ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκιὰ, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; Ἄπαντ' ὅσοι...

Ἄπαντ' ὅσοι. Δουκάνια. Ἐκατασκευάζονται ἐκ ὀξυδίου τεχνίτου, τοῦ σχήματός τε καὶ τῶν διαστάσεώς τε. ἢ τὸ ἀνωτέρω σχεδίασμά φέρει. Τὰ ἐπρομηθεύοντο ἀπὸ τῶν ΚΕΣΑΝΗ ἔρχοντο ἢ πρὸς τὴν ἡμετέραν καὶ ἀπὸ τῶν ἑσθίων. 1. 2 ἄτομα ἠγωνίω γὰρ ἐκρίβετε τὸ σιτάρι. Δι' ὅλα τὰ δημητριακά χρῆσιν ἐποιεῖτο ἡ δουκάνια. -

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλώνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

ἀρχίζει σελ. 10 τὸ πρωὶ καὶ τελειώνει
 συνήθως σελ. 4 τὸ ἀπόγευμα
 (δὲν ἐδιακόπηκε ἔτι τελειώνει τὸ ἀλώνισμα
 τῆς ἡμέρας συνήθως, ἐσοχμετρώματα σ'
 καρποί.....)

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποσον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν); ἐχρησιμοποιεῖτο τὰ ἐξῆς ἐργαλεῖα:

δικράνι, γιανπὰς (δικράνι ξύλινον μὲθ' ὀδόντια),
 ξύλινον φτωκρὸν.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

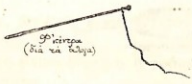
13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποσον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους; . . .

Μάλιστα διαρρίπτει γύρω εἰς τὸ
 ἀλώνι καὶ ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς
 ἀπόλας (στάχους).....

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ἐκλήρχε ἡ... φ' κέντρα... εἶχε μῆκος περίπου
 2 μέτρα ἐγγύς κορυφῆς, κατὰ
 ἦτο ἐν κρηνίᾳ

15) Πώς λέγεται η εργασία του άλωνίσματος ενός άπλώματος, δηλ. ενός στρώματος σταχυών εντός του άλωνιού. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. άπλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ημέραν ... ? *ελάχιστο .. οριώσιμο .. τριπλ.*
άλωνιού .. καθ' ημέραν .. ήλωνιζετο μία στρώ
σις.

16) Πώς λέγονται οί άλωνισθέντες στάχυες, προτού λιχνισθοῦν διὰ νὰ αποχωρισθοῦν τὰ άχυρα από τόν καρπόν ; (έν Κρήτη : μάλαμα)
.. δεν .. ληχνιστε .. ιολκατερα .. ονομασία ..

17) Ποίοι άλωνίζουν : ό ίδιος ό γεωργός με ίδια του ζώα ή ύπήρχον (ή ύπάρχουν ακόμη) ειδικοί άλωνιστάι (έν Αιτωλία : βαλμάδες, δηλ. τροπάνηδες, καλούμενοι άλωνιστάι και άγωγιάτες), οί όποιοι είχαν βόδια ή άλογα και ανέλαβαν τον άλωνισμό.
.. αλωνιζοταν .. ο ίδιος γεωργός και με .. ζώα του ..
ζώα ..

18) Πλήν του μέσου τούτου με ζώα και με άλωνιστικόν εργαλείον ύπήρχον παλαιότερον εις χρήσιν άλλα μέσα χωρισμού του καρπού από τους στάχυς π.χ. τó κοπάνισμα αυτών με χονδρόν ξύλον (τόν κόπανον) ή με άλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω έν σελ. 26 εικόνα).
.. δεν .. χρησιμοποιουετο .. άλλο .. πρόνος .. διότι .. ήτο ..
.. καδ .. υ .. α .. εος .. ή παραφρη .. ήσαν .. ή εφ .. αλλη ..

19) Ό κόπανος ούτος πώς έλέγετο· έκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μήκος και πάχος είχε και ποιον τó σχήμα του ;

20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)... ? ἔχινετο χρῆσις κοπάνου σὺν ἑπιπέτῃ, φρακῇ, ρεβιθῶν, σὲ μικρῆς ὀψίως. ποσὸν τε εἰδ...

κόπανος ἐτρογγυλός

ξύλο κοπανιστῶν διὰ τὸ κοσάνημα μικροῦ ἐπιπέτου δημητριακῶν...

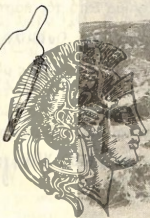
ἐπὶ τῷ ἀλώνι τὸ κοπάνισμα ἐγένετο ἐπὶ τῇ αὐλῇ

ἐπὶ τῷ ἀλώνι τὸ κοπάνισμα ἐγένετο ἐπὶ τῇ αὐλῇ

ἐπὶ τῷ ἀλώνι τὸ κοπάνισμα ἐγένετο ἐπὶ τῇ αὐλῇ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο ἴσον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν ;

.....

21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια; Ἐάν ναί, ποῖα;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας;

ὄχι

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνετο χρῆσις ἀλώνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπινοήσθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

1924 ἔην ἐφοικηθῆναι ἐν προσωπῶν. Ἐπινοήσαντες χειρ. κ.δ. Γούρι καὶ Φ. Πέρτου ἐκ τῆς εὐκ. καὶ Γραυτέρ.

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλώνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικριγιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. Δεν υπάρχουν ονομασια...
Με. Γ. υ. α. φ. (3 δένι. ου). Με. χ. ι. α. φ. (3 δένι. ου). με. β. ι. ο. τ. ι. κ.
φ. κ. υ. (2 δένι. ου). καὶ με. δ. ι. μ. α. ν. ι. α.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρός ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες; Πρὸ τοῦ ἀρχίσθαι τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς τοῦτον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. ἔιχε φήμα

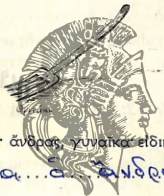
σπρῆκτου... Δέν. ? εμορφώνεται... τίνετα.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Μ.δ. φτυάρ' (Ἰ. λένιου)... καὶ μετὰ χ.ι. αἰ. α. .

. (ὡς εἶναι τὸ φτυάρ. τῆς προσημειωμένης σελίδος.) .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῆ ;

Κατὰ... μονάνα... ε. (ἀνδρα).....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῆ ὁ σίτος κλπ ;

? ἔλεγκο... ὑπόσταλα... μετὰ... ὑποκλίνισμα... ε. .

εἰδικῶς... ὑπόκλινω.....

Δέν. ? εσυνυδίζετο.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντάται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

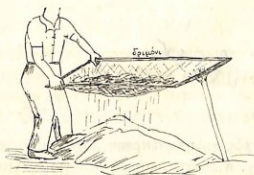
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Μ. ἔ. τ. ὀ. δριμόνι. κατ' ἄρχας. καὶ μετὰ
μέ. τ. ὀ. κόσκινα κ.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλαν μέσων, ὡς π.χ. κοσκι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπως διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχθυογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας, τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) . . . ἀνεμάκρυνε καὶ ἀρχαίῳ ἐπὶ χυμαίῳ μὲ σιούλα . . . καὶ ἐν δίκρυματι τοῦ λιχνίσματος . . . καὶ ἐν συνεχίᾳ . . . μὲ τὸ κώσμινο, διαφρόνι . . . ἦταν ὅμοια μὲ τὰ τοῦ ἐμπροσθεν ἐκείνου . . .

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύρησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ . . . Ὄταν ἐτοιμασθῇ, σχηματίζεται ὁ καρπὸς εἰς σωρόν. Δὲ ἐμπηγνύεται ἐπὶ τὸν σταυρὸν. Ὄχι. Ἐμπηγνύεται εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ. Προσκύρησις ἐπιφέρει τὸν ἀσπασμὸν τοῦ σωροῦ.

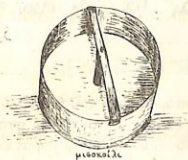
- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. . . .

ὁ ὕψος

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχείον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας. Η. ματαβοδ.μ.

Ἐχίνοντο. κοπ. σίμων. Ο δεισιόκτη. καθ' ἡμερῶν. ἐπιπέδοντο τὰ ἄλωνι
καὶ ἰσοπέδοντο. ἐ. δεισιόκτη. ἐ. δεισιόκτη. σ. ν. κ. κ. ἐ. χωρῶντος
1. 2. ἰσοπέδοντο. ἰσοπέδοντο. ἰσοπέδοντο. ἰσοπέδοντο. ἰσοπέδοντο.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἄλωνιάτικο κλπ.

ἴσα καὶ οἶον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῆσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) . ΜΕ. Σ. Α. Σ. Ν. Κ. Κ. Α. Τ. Ο. Ν. Ε. Ν. Ε. Ε.

.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἢ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηκὰς) Α. Π. Δ. Μ. Ε. Ο. Ν. Κ. Κ. Α. Τ. Ο. Ν. Ε. Ν. Ε. Ε.

Οἰκίας. ἐ. μ. ε. γ. α. κ. χωρῶντος. ἰσοπέδοντο. ἐ. δεισιόκτη. χαμῆρα κ.
(ἐ. δεισιόκτη. ἐ. δεισιόκτη. ἐ. δεισιόκτη. ἐ. δεισιόκτη. ἐ. δεισιόκτη.) ...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι . Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις την υπαιθρον; *Άλλοι τε ενοποιουν εμνοποιουν και διδουσι... τε... ενοποιουν... διδουσι... και τε... ενοποιουν... διδουσι... τε... ενοποιουν... διδουσι...*

5) Πως εγινετο (η γινεται) η διαλογη του σπορου. Κατα την διαρκειαν του θερισμου απο τους καλυτερουσ σταχυς η μετα το αλωνισμα; ...
... εγινετο μετα την διαρκειαν του θερισμου... τε... ενοποιουν... διδουσι...

6) Μηπως οπου γινεται η διαλογη του σπορου προ του θερισμου κατασκευαζεται τοτε η μετα τον θερισμον πλεγμα (πλεκτη) εκ σταχυων, το οποιον αναρταται εις το εικονοστασιον η οπισθεν της θυρας κλπ; ..
... μετα τον θερισμον... τε... ενοποιουν... διδουσι... και... ενοποιουν... διδουσι...

Πως λεγεται η πλεκτη αυτη; Ποιον το σχημα της που φυλασσειται προς ποιον σκοπον και επι ποσον χρονον; ..
... μετα τον θερισμον... τε... ενοποιουν... διδουσι... και... ενοποιουν... διδουσι...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατα ποιας ημερας του ετους λαμβανει χωραν κατ' εθιμον εις τον τοπον σας αναμμα φωτιας εις το υπαιθρον. (Π.χ. παραμονη Χριστουγεννων, εσπερας 23 Ιουνιου (Κληδονου), Αποκριες, πρωτη Μαρτιου, Πασχα (καψιμο του Ιουδα), εσπερας της 31 Αυγουστου κλπ.)
... μετα τον θερισμον... τε... ενοποιουν... διδουσι... και... ενοποιουν... διδουσι...

Εις ποιας ημερας, ποιαν ωραν και εις ποιον μέρος; ..
... μετα τον θερισμον... τε... ενοποιουν... διδουσι... και... ενοποιουν... διδουσι...

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

... Δέν. έι. χε. ίδιαιτέρα. δ. υ. ο. μ. α. σ. ι. α.

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν τήν πυράν; παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος; ...

... Κ. υ. ρ. η. λ. ι. ω. μ. έ. κ. α. ι. και δ. γ. έ. υ. α. ι. κ. ο. κ. ή. ρ. η. τ. υ. ...

... ε. η. κ. ι. ο. υ.

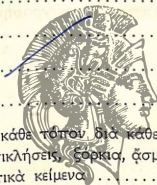
2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. δια τήν πυράν.

(Τά κλέπτουν; "Αν ναι, από ποιον μέρος; ...)

... Κ. υ. ρ. η. λ. ι. ω. μ. έ. κ. α. ι. και δ. γ. έ. υ. α. ι. κ. ο. κ. ή. ρ. η. τ. υ. ...

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιαί αί συνήθειαι είς κάθε τόπου δια κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, ζόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα ...

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

... ? Ε. γ. ή. α. ν. α. τ. ο. μ. ο. υ. σ. ... π. η. δ. ή. μ. α. τ. α. ... χ. ο. ρ. ή. ν. ... λ. ο. σ. τ. έ. ή. ε. μ. ο. υ. ...

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Μόνον ἄχνηρος καὶ ἀπὸ τῆς γ. ἡλ.

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Κυρία Λαίδη
βραβεύσαται μετὰ τὴν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ξύλινον
ἀρότρον

8
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ξύλινον ἀρότρον
ὡς εἶναι σήμερον
ΑΘΗΝΩΝ

ὄνι Ξύλινου
ἀρότρου.

Ζυγός και βρε
βάρος βάρυ

$\frac{8}{6}$

Άγελαίες
Συμμέρες
εις το λάρον

Όμοιος.

γ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσεις

Με τις πρώτες βροχές του φθινοπώρου τα πάντα είναι έτοιμα
επι μέρους των γεωργών δια το άρμεγμα και τα άρμια. Το άλλοτε
το έβι, η σβάρνα, η σπαστική μηχανή και κάθε γεωργικό
'εργαλείο από καιρό έχει ετοιμασθή για την καινοσύνη
δουλειά που το περιμένει.

Ο σπόρος έχει ετοιμασθή, μαρμαριωθή, γεμισθή και παραμένει
στον σάμμοσι έτοιμος για φύτευσι.

Μετά από μερικές βροχές η γη και πάλι καιρό άρχιζει
το πανηγύρι των χωραφιών. Το ηρωί-χαρμάρια-κουρκ-αυσι
φωνές και σε λίγο βλέπεις μια μεγάλη ποσότη από βόδια
πάρε και τους γεωργούς να έρχονται από το χωριό και να
κατευθύνεται εφ τα χωραφία τους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ **ΑΘΗΝΩΝ**
Χωραφία των, έχουν κρημασθή από ασπρνή "αγαρή"
ο ένα δέντρο του χωραφίου, έφθικον στήν σιμά του την
στάβλα με το νερό, γίνονταν τα βόδια η τα άλογα, μόνον
το σταυρό τους και βάζουν προαίδη για άρμια.

Ο άνατέλιος ήλιος χροώνει το νεοσκαμμένο
χώμα και άχνιζει από ευχαρίστηση. Λύον άπέραιτο
κάμμο και σολι έφορτες βουνοπαγίες βλέπεις μόνο γεωργία
γύων και τον γεωργό να ηχηνοεργάται στή αυλάκι.

Τα γύα σπρουν το άλλοτε άρμιαχώνας και δίνονταν
'επώνυσι ετοιμοδανύτου.

"Ετσι συνεχίζεται η εργασία μέχρι το μεσημέρι
και σταματά για λίγο. Ο γεωργός ^{επειδή} είχε μαζι τα ή με
το φέρνει το παιδί του η η γυναίκα του και πίνει το άρμεγρό
νερό του μάτω από την "αχοπή" σιμά του δέντρου. Ξιμαράζεται
για λίγο και έπαύεται να πλείονη καινούρη έποριά.

μέχρι που ο ήλιος δά ζωοφυσίον στο αντικρυό θανά.

Τότε τα πάντα σταματούν, αρχίζει η έπιστροφή στο χωριό για να επαναληφθούν τα ίδια την Άνοιξη και την Ξύλη μέχρι να τελειώσουν όλα τα χωράφια. Μετά όμως έχει πολλές δουλειές ο γεωργός.

Μόλις τελειώσει το όργωμα αρχίζει η πρακτική του πλέον και η σπορά δουλειά ή σπορά.

Η σπορά γίνεται με το χέρι ο σπόρος ετοποδεύεται σε δίσκω, το έπαιρνε στον ώμο και παίρνοντας με το ένα χέρι το σποροθύρο με το άλλο χέρι γρήγορα σπέρνει που δά έσπερνε.

Μετά αρχίζει πάλι το όργωμα για να συγκαλύψει ο σπόρος και να μην τον φάει τα ποντικά αφού τελειώσει η σπορά ε. βαρύνεται το χωράφι με μίσθια ή άλλα όπλα όταν το χωράφι έπαιρνε δουλειά. Πάνω στη δουλειά συνήθως πολλές φορές και ο ίδιος για να σπείρει τα σπόρια του χωράφου.

Στο τέλος αφού ετελειώσε, το σβάρνισμα, έχωριζε το χωράφι σε σπορές με το χέρι με βαδίζοντας αλλαμίες για να χυλίνουν τα νερά έβω.

Πολλές δουλειές είναι οι προπονήσεις που έγιναν.

Η χρήση του σιδηρού άροτρου ήτο γνωστή από το 1910. Αργότερα κατά το έτος 1926 έγινε χρήση τρακτέρ ημιπροόδου μοτορής. Μετά τον πόλεμο και κατά το έτος 1950, άρχισε η χρήση τρακτέρ νωσέρων τύπων ή έπηση και σαρκενής μηχανής.

Μετά την σπορά και αφού το σιτάρι εβίττανε ποτά μήνα Απρίλιος έγινε το σβάρνισμα από τα μίσθια και εμβλαβή χώρα, όπου φυσικά έληξαν σε μεγάλα ποσότητα και καθίστατο επικίνδυνα δια την

ανάπτυξη του σκαριού. Η χρήση των γιγαντιούδων φαρμάκων
διδό του γερασμού άρχισε από το έτος 1955-56.

Κατά τον μήνα Ιούνιο από 15 και μετά άρχισε ο
δερμοίτις ο οποίος μέχρι το έτος 1960 έγινε με τα
δρακίδια, εδέντο εις δερμάτια και εσυνέχιστο εις δερματίτις
συνήθως προγγύως σκάρατος. Το κολοκλίμα εις τα ελάνια
επου ήταν και οι δερματίτις έγιντο και αρχάς μετά βοιδομαρμα
αρχόταρα δέ με τραυτέρ.

Μέχρι το έτος 1960 το ελάνισμα έγινε εις τα φέτα
θόδια, εις τα φέτα ελάνισμα μηχανά (κατόγα) η χρήση της
επου χρονολογείται και πριν του 1922 εις μερισωμένους, ερμυ
περισωμένους. Η επιχολληστική μηχανή (κορνίνα) η ελάνισμα
έγινε γνωστή από το 1958.

Με την κορνίνα ο ελάνισμα ελάνισμα και επαναχίντου
και ελάνισμα.

ΑΝΑΦΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
Η ελάνισμα έγινε και με την εις κοινή επιχολληστική
επου ελάνισμα, και επου και ελάνισμα ελάνισμα με κωμα
και κωμα ελάνισμα για να ελάνισμα το ελάνισμα, κωμα ελάνισμα
επου ελάνισμα ελάνισμα. Ελάνισμα η ελάνισμα ελάνισμα
και ελάνισμα ελάνισμα και ελάνισμα ελάνισμα ελάνισμα
και ελάνισμα ελάνισμα.

Μεγάλη προσοχή εδίδετο, ώστε να φέτα φαρμάκων εδίδετο
εδίδετο σκαριού με το άλλο ελάνισμα και η ελάνισμα
ρίχνεται σκόνε ειδική η ελάνισμα ελάνισμα ελάνισμα και ελάνισμα
και ιδιαιτέρως και σκαριού ελάνισμα η ελάνισμα ελάνισμα
μεγάλη γυφιά.

Είτα είναι ο ελάνισμα εις τον ελάνισμα.

Η ελάνισμα ελάνισμα ελάνισμα εις το κωμα και ελάνισμα
επου τον Γρηγόριο Βορδύχου ελάνισμα 58 και ελάνισμα ελάνισμα

Ἐδω ἔχματτορα δὴ τὸ 1922. κ' ἐστίναι ἐν τῷ χωρίῳ
Ἰμβρασοῦ τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης.

[Πέτρος κ. Κούρτις, Διδάσκαλος Ἡ ἀλληθὴ αὐτῆς ἐγένετο ἐπὶ τῆς
13-22 Ἰανουαρίου 1970.]

Σ.Σ. Οἱ κώτοιμοι τοῦ χωρίου ἔλασαν ἐκ ἀνατολικῆς Θράκης
ἔχματτορα τὰ ἔλασαν ἔδω τὸ 1922. Ὅλοι ἐβρίθαι τῆς
ἑλλενικῆς γλῶσσας ἀπὸ αὐτῶν ἐπὶ τῆς ἡρώης
παρτίδα τῶν. Διὰ τῶτο οἱ ἀλλοθροίθι εἶναι ἑλλενικῆς
διότι δὲ ἐγνώριζον τῆς ἑλλενικῆς ἡρό τῶτο 1922
Καθ' ἰσάτοα ἡρό τῶτο γινώσκον ὅτι δὲν δύνανται τῶ
να ἀλλοθρο ἀλλοθροφίθι ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀναθροφίθι
ἐπὶ τὸ ἑλλενικὸ γλῶσσον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἡ ἀνάθροα τῆς ἀναθροφίθι ἐκφράσσει τῆς ἀναθροφίθι
διότι δὲ κατόρθωσα ἐπὶ ἀναθροφίθι ἀλλοθρο ἐπὶ τῶ
αὐθροφίθι τῶν, καὶ διότι δὲ ἡ ἀναθροφίθι να ἀναθροφίθι
ἐπὶ ὄλιγον ἐπὶ τὸ ἀναθροφίθι ἔργον τῶν.

Ὁ αὐθροφίθι

[Signature]